

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันโลกกำลังอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์หรือโลกไร้พรมแดน วิทยาการและเทคโนโลยีได้รุดหน้าไปเรื่อย ๆ มีการเปลี่ยนแปลงเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา การอ่านจึงเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนในทศวรรษนี้ หากคนอ่านหนังสือไม่ออกก็ยากที่จะพัฒนาสติปัญญาและความรู้ได้ ผู้ที่มีทักษะในการอ่านหรือผู้ที่รักการอ่านย่อมแสวงหาความรู้และศึกษาเล่าเรียนวิชาการต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านจึงเป็นทักษะสำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เครื่องมือที่นักเรียนใช้สำหรับเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ รอบตัว ไม่ว่าจะนักเรียนจะเรียนวิชาใด ต้องอาศัยทักษะการอ่านทั้งสิ้น หากมีทักษะในการอ่านดีการเรียนวิชาอื่น ๆ ก็จะติดตามไปด้วย เสาวลักษณ์ รัตนวิทย์ (2534, หน้า 5) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการอ่านว่า การอ่านเป็นทักษะทางภาษาด้านการรับรู้ที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และเป็นรากฐานในการเรียนแต่ละสาขาวิชา เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์และความสามารถของแต่ละคน เป็นทักษะที่เชื่อมโยงกับทักษะอื่นได้ง่าย เพราะผู้อ่านจะนำข้อมูลจากสิ่งที่อ่านไปใช้ประโยชน์ในการสื่อสาร เช่น พูดหรือเขียนถึงความรู้อ่านให้ผู้อื่นฟัง

การปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบัน มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและมีความสามารถในการที่จะแข่งขันในระดับสากลได้เต็มศักยภาพ(ยุทธศาสตร์ปฏิรูปการศึกษา 2542, หน้า 2) ดังนั้น การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการเรียนนั้น ผู้สอนจึงควรที่จะต้องพัฒนาผู้เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความสามารถทางการเรียนได้เร็วยิ่งขึ้น สาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและเป็นวิชาพื้นฐานที่สำคัญยิ่งวิชาหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการเรียนสาขาวิชาต่างๆ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ดังที่สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์ (2538, หน้า 136) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ที่มีทักษะพื้นฐานทางการอ่านที่ดี ย่อมส่งผลให้การเรียนวิชาอื่นๆ บังเกิดผลตามมา โดยเฉพาะการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มุ่งเน้นการศึกษาด้วยตนเอง เพื่อให้มีความรู้ที่กว้างไกลยิ่งขึ้น และให้เป็นไปตามที่การปฏิรูปการศึกษาได้คาดหวังไว้

ในส่วนของการศึกษาหาความรู้ต่างๆ นั้น ล้วนแต่ต้องอาศัยการอ่านเป็นสำคัญเพราะการอ่านจะช่วยเพิ่มพูนความรู้และทัศนวิสัยของคนให้กว้างไกลมากยิ่งขึ้น ตามที่ จินตนา ไชยกุลย์

(2534, หน้า 57) ได้กล่าวถึงการอ่านไว้ว่า “การอ่าน เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับชีวิตในปัจจุบัน มีความสำคัญในการเรียนการศึกษาหาความรู้เพื่อประกอบอาชีพในอนาคต เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งในกิจกรรมการเรียนและนับว่าเป็นเครื่องมือที่จะแสวงหาความรู้ได้ดีที่สุด” สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535, หน้า 86) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญต่อชีวิตของคนเพราะเป็นเครื่องมือสำคัญที่นำไปสู่ความรู้ทั้งหมด ทำให้ได้รับรู้ข่าวสารเสริมสร้างความคิดและประสบการณ์ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน การอ่านจึงเป็นทักษะที่เป็นประโยชน์สำหรับแสวงหาความรู้เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม สนิท สัตโยภาส (2538, หน้า 57) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านว่า “การอ่านเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ที่ช่วยให้มนุษย์เป็นคนทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และยังเป็นเครื่องมือในการติดตามความเจริญก้าวหน้าของวิทยาการด้านต่าง ๆ ในโลกยุคปัจจุบันอีกด้วย” การอ่านจึงเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของมนุษย์ตลอดเวลา และการอ่านจึงเป็นเสมือนกุญแจไขความรู้ที่ให้ประโยชน์แก่คนทุกอาชีพ ทุกวัย ความรู้ที่ได้จากการอ่านจะช่วยในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนที่ดีขึ้น สนิท คังทวิ (2536, หน้า 3-4) ได้กล่าวว่า “ทุกอย่างเป็นกระบวนการอันสำคัญในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ และยิ่งปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางกรรมวิธีและเทคโนโลยีอื่น ๆ ทำให้วิทยาการต่าง ๆ เผยแพร่ออกมาในรูปของสิ่งพิมพ์เป็นส่วนมากการอ่านจึงเป็นเครื่องมือสำคัญของนักเรียน นิสิต นักศึกษาในการแสวงหาความรู้สิ่งต่าง ๆ ได้กว้างขวาง

จะเห็นว่า การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนจะใช้แสวงหาความรู้ ทำให้เป็นคนทันโลกทันเหตุการณ์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี และเป็นเป้าหมายของการสอนภาษาไทยในทุกระดับชั้น

สภาพการเรียนการสอนทักษะการอ่านในชั้นมัธยมศึกษา เท่าที่ผ่านมายังประสบปัญหาอยู่พอสมควร จากผลการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษา ระดับประเทศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้านโครงสร้างความรู้และกระบวนการอยู่ในระดับปานกลาง คือร้อยละ 53.98 หรือได้คะแนนเฉลี่ย 21.59 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านเขายายกะตา ได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศคือ ร้อยละ 39.70 หรือคะแนนเฉลี่ย 15.88 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 2, 2547, หน้า 9-10) ทั้งนี้เนื่องมาจากสภาพการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับสภาพสังคม ทำให้ผู้เรียนรู้สึกเบื่อไม่ชอบอ่าน ครูบางคนยังคงสอนภาษาไทยโดยการเน้นเนื้อหา สอนให้นักเรียนจำมากกว่าการฝึกทักษะ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน บางคนสอนโดยเน้นกระบวนการ แต่วัดความรู้ความจำ แม้ว่าครูส่วนใหญ่จะใช้กระบวนการเรียนภาษา และกระบวนการกลุ่มในระดับมากที่สุดแล้วก็ตาม การเรียนการสอนก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จ (กรมวิชาการ, 2539, หน้า 14)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวที่เป็นปัญหาต่อการเรียนการสอนภาษาไทยนั้นส่วนหนึ่งมาจากผู้สอน ซึ่งกรมวิชาการ(2532, หน้า 171-230) ได้วิจัยกระบวนการหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น สรุปได้ว่าผู้สอนภาษาไทยส่วนมากเน้นการสอนแบบบรรยาย ให้ความสำคัญกับเนื้อหามากกว่าการฝึกทักษะโดยตรง การอ่านเน้นเนื้อหาในทางลึกเกี่ยวกับศัพท์และประวัติมากกว่าทางกว้าง เป็นการสอนที่เน้นความรู้มากกว่าความคิด และการสอนอ่านออกเสียงมากกว่าการอ่านในใจ นักเรียนจึงขาดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านหรือจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านไม่ได้ ตีความไม่เป็น สุจริต เพียรชอบและสายใจ อินทรมพรรย์ (2536, หน้า11) ได้กล่าวถึงปัญหาการเรียนการสอนภาษาไทยที่เกี่ยวกับตัวครูไว้สรุปได้ว่า ครูภาษาไทยสอนมานาน เคยใช้วิธีสอนแบบใดก็ใช้สอนแบบนั้น ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงและไม่ใช้เทคนิคการสอนแบบต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537, หน้า 8) ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับปัญหาที่มีผลต่อการอ่านสรุปได้ว่า ครูไม่เข้าใจวิธีสอนอ่านและมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่สอนไม่เพียงพอ เช่น จิตวิทยา การอ่าน การวิเคราะห์ระดับความสามารถในการอ่าน วิธีสอนอ่านตามจุดมุ่งหมายเฉพาะควรสอดคล้องความรู้ในหลักสูตรปริญญาตรีและปริญญาโทสำหรับผู้ต้องการศึกษาทางการศึกษาสำหรับ กิตติยวดี กลั่นเกษร (2541, หน้า 48) กล่าวเกี่ยวกับปัญหาการอ่านสรุปไว้ว่า ปัญหาการอ่านที่พบมากคือ การอ่านไม่เข้าใจและการอ่านซ้ำทำให้ต้องใช้เวลานานในการทำความเข้าใจ จากที่กล่าวมานี้จะเห็นว่าปัญหาการอ่านนั้นหลากหลาย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่ง ที่พัฒนารูปแบบมาจากการเรียนแบบร่วมมือ (cooperative learning) ในรูปแบบการเรียนแบบผสมผสาน (cooperative integrated reading and composition :CIRC) ซี ไอ อาร์ ซี โดยคณะอาจารย์จากมหาวิทยาลัยจอห์นส ฮอปกินส์ (Johns Hopkins) ประเทศสหรัฐอเมริกา

การเรียนร่วมมือแบบผสมผสาน (cooperative integrated reading and composition :CIRC) ซี ไอ อาร์ ซี เป็นวิธีการเรียนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านไปพร้อม ๆ กับเน้นการเรียนเป็นกลุ่ม เป็นการเรียนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญโดยผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนเป็นกลุ่มและเป็นคู่ ให้นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงได้ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ ทั้งในเรื่องการหาความหมายของคำ การฝึกออกเสียง การสะกดคำ เพราะนักเรียนที่เรียนเก่งจะเข้าใจคำสอนของครูและรับรู้ได้ดีกว่านักเรียนที่เรียนอ่อน

จากหลักการเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าว การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ได้รับความสนใจของผู้เรียน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นปกติสุข อีกทั้งยังพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน จึงมีความต้องการศึกษารูปแบบการเรียนแบบร่วมมือซึ่งประกอบด้วยวิธีสอนหลายแบบ เช่น แบบทีมสัมพันธ์ (STAD) แบบทีมแข่งขัน (TGT) แบบเรียนร่วมมือ แบบสะสมความรู้จากผู้เชี่ยวชาญ (Jigsaw II) แบบกลุ่มสืบสวนค้นคว้า แบบร่วมมือร่วมกลุ่ม แบบเร่งสร้างทีม (TAI)

แบบการอ่านและการเขียนเรียงความเชิงบูรณาการแบบร่วมมือ และแบบ ซี ไอ อาร์ ซี ผู้วิจัยสนใจนำมาจัดการเรียนการสอนครั้งนี้คือ การเรียนแบบร่วมมือแบบผสมผสาน ซี ไอ อาร์ ซี (cooperative integrated reading and composition :CIRC) ซึ่งเป็นวิธีสอนแบบร่วมมือที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยให้ผู้เรียนถ่ายโยงความเข้าใจจากการอ่านออกมาในรูปของการเขียน เช่นฝึกการเขียนเรียงความตามโครงสร้างและรูปแบบจากบทอ่านนั้น ๆ ซึ่งผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาผลการเรียนวิชาภาษาไทยด้านการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมเรียนรู้แบบ ซี ไอ อาร์ ซี กับคู่มือการจัดการเรียนรู้

จากปัญหาการอ่านดังกล่าวข้างต้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้พยายามค้นคิดวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสลงมือกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีขั้นตอนจนเกิดทักษะและความสามารถนำไปใช้ได้ อีกทั้งการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูผู้สอนจะต้องมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวบุคคลที่เกิดจากจิตสำนึกและพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรับผิดชอบเสียสละต่อสังคมและส่วนรวมอย่างแท้จริง หมายถึงครูผู้สอนควรหลีกเลี่ยงการเป็นผู้บอกความรู้ให้แก่แก่นักเรียนโดยตรงแต่จะจัดให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ธรรมชาติและวัยของนักเรียน ดังนั้นครูจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนที่เน้นเนื้อหาต่าง ๆ เพียงอย่างเดียวมาเป็นการสอนที่ผสมผสานให้ความรู้กับการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง อาจจะเป็นแนวทางที่ทำให้ผู้เรียนได้ประสบการณ์การเรียนรู้อย่างครบถ้วนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งตรงกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในเรื่องการปฏิรูปการเรียนรู้ต้องการเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ใหม่ที่ผู้เรียนสำคัญที่สุดแทนที่จะเป็นครูหรือเนื้อหาวิชาตามแบบเดิมซึ่งกำหนดไว้ในหมวด 4 (มาตรา 22-30)

การเรียนแบบร่วมมือ เป็นวิธีการที่ช่วยปรับปรุงการเรียนให้ดีขึ้น เพราะเป็นวิธีการเรียนการสอนที่มีการฝึกกระบวนการกลุ่ม หรือทักษะทางสังคมในการทำงานร่วมกัน โดยแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลางและอ่อนอยู่ร่วมกันแล้วให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหา และทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ครูผู้สอนกำหนด โดยที่สมาชิกในกลุ่มจะต้องร่วมกันรับผิดชอบ สมาชิกจะมีการพูดคุยและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์และความรับผิดชอบต่อการเรียน 2 ประการคือ ประการที่ 1 แต่ละกลุ่มจะพยายามทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จ และประการที่ 2 ความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่ม ดังนั้นเพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ สมาชิกของกลุ่มต้องพยายามชวนช่วยพัฒนาตนเองและช่วยพัฒนาเพื่อนด้วยซึ่งจะเป็นผลให้นักเรียนแต่ละคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น ปัสานัน กงตาล (2535, หน้า 19-20)กล่าวว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสาน (CIRC) ซี ไอ อาร์ ซี นี้ทำให้นักเรียนแต่ละคนรู้สึกว่ามีคุณค่า โลกต้องการความร่วมมือระหว่างบุคคลชุมชนและระหว่างชาติต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น จุดเด่นของ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือเน้นให้นักเรียนมีสัมพันธ์กับผู้อื่นในทางบวก เช่น การสรุป การลงมติ การรวมกลุ่มและการหาวิธีให้แต่ละคนมีโอกาสได้พูดและยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

จากหลักการเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ ซี ไอ อาร์ ซี (CIRC : cooperative integrated reading and composition) น่าจะเป็นวิธีสอนที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ทางภาษา และเพิ่มความเข้าใจในการอ่านการเขียน และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนได้ ทำให้นักเรียนมีความสามารถใกล้เคียงกัน ทั้งยังเป็นวิธีสอนที่สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาในปัจจุบัน ที่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนรู้จักเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข รับผิดชอบต่อความสามารถของตนเอง และรับผิดชอบต่อความสามารถของผู้อื่น

ความมุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน(CIRC)กับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนแบบผสมผสาน (CIRC) กับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) กับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้

ความสำคัญของการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้เกิดผลดังต่อไปนี้

1. นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยในอันที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ในสาขาวิชาอื่น อันจะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและสามารถแข่งขันกับนานาชาติของประเทศได้
2. เสริมสร้างให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยมากขึ้น
3. ได้แผนการจัดการเรียนรู้ วิธีสอนตามรูปแบบการสอนกลุ่มร่วมมือกิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) กับการสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้
4. เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระภาษาไทย
5. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระอื่น ๆ นำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มโรงเรียนสุระนารายณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรีเขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 253 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเขายายกะตา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 32 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling) โดยการจับสลากโรงเรียน เมื่อได้โรงเรียนแล้วและสุ่มอีกครั้งโดยการจับสลากห้องเรียนได้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 เป็นกลุ่มทดลองและชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 เป็นกลุ่มควบคุม

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การสอนแบ่งได้ 2 วิธี

2.1.1 การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน(CIRC)

2.1.2 การสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการเรียนรู้ซึ่งแบ่งได้ 3 ด้าน คือ

2.2.1 ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

2.2.2 เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย

2.2.3 ทักษะการอ่านภาษาไทย

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองสอดคล้องหลักสูตรการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเขายายกะตา ในสาระที่ 1 : การอ่าน ซึ่งผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาจากงานเขียนประเภทร้อยแก้ว ได้แก่ บทความ เรื่องสั้น นิทาน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คาบ คาบละ 60 นาที สัปดาห์ละ 4 วัน รวมเป็นเวลา 3 สัปดาห์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning) หมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันของตน โดยสมาชิกในกลุ่มมี

เป้าหมายร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันหมุนเวียนหน้าที่กัน ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่กัน และ
รับรางวัลตามผลงานที่กลุ่มทำได้

การสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (cooperative integrated reading and composition) CIRC หมายถึง การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่มุ่ง
ส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจอันจะส่งผลถึงทักษะการ
เขียนในลักษณะบูรณาการการอ่านและการเขียนโดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มละ
4 คน นักเรียนในแต่ละกลุ่มจะมีความสามารถคละกัน คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน ตามสัดส่วน
1 : 2 : 1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน มีการอภิปราย
แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและฝึกการปฏิบัติงานในการอ่านและเขียนร่วมกันในกลุ่ม สุดท้ายมีการ
วัดผลการอ่านและการเขียนของสมาชิกในกลุ่ม และคิดคะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่ม ซึ่งกำหนด
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอน 4 ขั้นตอน คือ (1) ขั้นเตรียม (2) ขั้นสอน (3) ขั้นกิจกรรมกลุ่ม
(4) ขั้นประเมินผลและมอบรางวัล

การสอนตามคู่มือการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้
การสอนตามคู่มือการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ผลการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความสามารถที่ได้จากการเรียนรู้ ซึ่งจำแนกเป็น
3 ด้าน ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย ทักษะการอ่าน
ภาษาไทย

ความเข้าใจการอ่านภาษาไทย หมายถึง พฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกได้หลังจาก
ศึกษาบทเรียนแล้วพฤติกรรมที่บ่งถึงความเข้าใจในการอ่าน มีดังนี้

1 การจับใจความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจกับ
เนื้อหาในส่วนรวมของงานเขียน ซึ่งผู้อ่านจะต้องสามารถตอบคำถามในการอ่านครั้งนี้ให้ได้ว่า
งานเขียนเรื่องนั้นเป็นเรื่องของใคร เกี่ยวกับอะไร เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร อย่างไร

2 การตีความ หมายถึง ความสามารถบอกได้ว่าข้อความที่อ่านนั้นมีความหมาย
ที่แท้จริงอย่างไร พยายามหาความหมายที่แท้จริงที่แฝงอยู่ให้ได้โดยสังเกตบริบท น้ำเสียง
เจตนา และอารมณ์ของผู้เขียน

3 การแปลความ หมายถึง ความสามารถในการให้ความหมายของข้อความ
ต่าง ๆ โดยแปลลักษณะและนัยของเรื่อง ซึ่งเป็นความหมายที่ถูกต้องและใช้ได้ดีกับเรื่องราว
นั้น ๆ โดยเฉพาะ

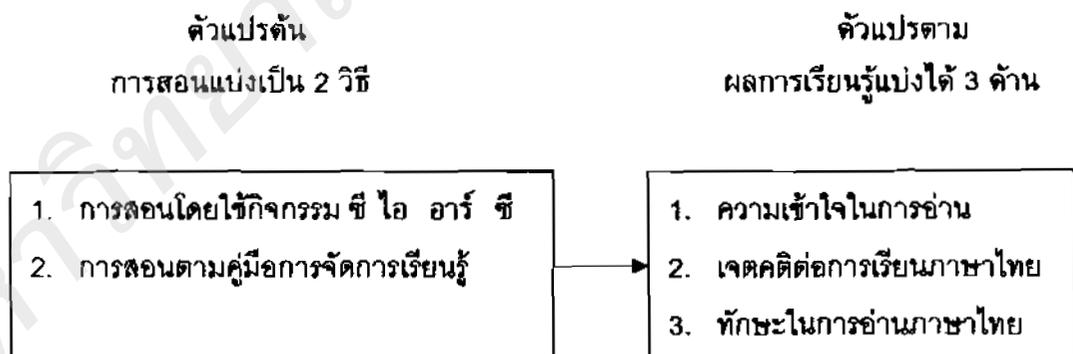
4 การขยายความ หมายถึง ความสามารถในการอธิบายเพิ่มเติมรายละเอียด
ภายหลังที่ได้ตีความแล้ว ซึ่งอาจใช้วิธียกตัวอย่างประกอบหรือมีการอ้างอิงเปรียบเทียบ
เนื้อความให้กว้างขวางออกไปจนเป็นที่เข้าใจชัดเจน

เจตคติต่อการเรียนภาษาไทย หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความโน้มเอียงทางจิตใจของนักเรียนที่มีต่อการอ่านวิชาภาษาไทยอันเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ซึ่งแสดงพฤติกรรมออกมาในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง อาจเป็นไปในทางบวก ทางลบ หรือในสภาพที่เป็นกลางโดยสามารถวัดได้จากแบบวัดเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ทักษะการอ่านภาษาไทย หมายถึง ความสามารถในการอ่านภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ชำนาญของผู้เรียนในด้านการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล การสร้างความรู้รวมทั้งประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองซึ่งจะต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2550 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบผสมผสาน CIRC



ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบผสมผสาน CIRC มีความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้

2. เจตคติในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนแบบผสมผสาน CIRC มีเจตคติต่อการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้

3. ทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบแบบผสมผสาน CIRC มีทักษะในการอ่านภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี